

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A
POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU**

**LIMBA ȘI LITERATURA CROATĂ MATERNĂ, LIMBA ȘI
LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU
COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE
ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI
LITERATURII CROATE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN
LIMBA CROATĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII
LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN
LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII
MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII
MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR**

**ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR
(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA CROATĂ MATERNĂ)**

**București
2020**

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor și profesorilor pentru învățământul primar, care s-au înscris pentru concursul național pentru ocuparea posturilor/catedrelor declarate vacante/rezervate în învățământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, pentru evoluție în carieră și dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale și specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor și a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării și armonizării finalităților și a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile și spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării și inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din științele educației și din științele conexe.

Programa pentru concursul național pentru ocuparea posturilor/catedrelor declarate vacante/rezervate în învățământul preuniversitar a învățătorilor/ institutorilor/ profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă croată vizează competențe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

Structura programei este următoarea:

- Notă de prezentare
- Competențe specifice învățătorilor/ institutorilor/ profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă croată;
- Tematica programei în următoarea ordine a disciplinelor:
 1. Limba și literatura croată maternă;
 2. Metodica predării limbii și literaturii /comunicării în limba croată maternă;
 3. Limba și literatura română și universală pentru copii;
 4. Metodica predării limbii și literaturii /comunicării în limba română;
 5. Matematică;
 6. Metodica predării matematicii / matematicii și explorării mediului în învățământul primar;
 7. Elemente de pedagogie școlară.
- Repere bibliografice.

COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/ PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR CU PREDARE ÎN LIMBA CROATĂ MATERNĂ

Competențe de comunicare și relaționare:

- utilizarea conceptelor și teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată și specifică;
- manifestarea comportamentului empatic și a „orientării helping”;
- proiectarea, conducerea și realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării învățător/ institutor-copii-părinți- alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relațiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înțelegerea și utilizarea corectă a semnificațiilor structurilor verbale/ orale, a semnificațiilor mijlocite de limbajul scris;
- utilizarea creativă și expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat școală-familie-comunitate.

Competențe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoștințelor de didactică generală, de didacticile disciplinelor, de psihologie și pedagogie școlară/ pedagogia învățământului primar în proiectarea și desfășurarea activității didactice cu copiii;
- proiectarea conținuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei și cu nivelul grupei/ clasei la care învățătorul/ institutorul își desfășoară activitatea;
- utilizarea optimă a factorilor spațio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- proiectarea și utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învățare-evaluare;
- aplicarea corectă a pedagogiei învățământului primar în procesul de predare-învățare-evaluare;
- abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării și dezvoltării capacităților de cunoaștere ale elevului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile și inovative în plan profesional:
 - Utilizarea corectă a limbii croate în receptarea și producerea mesajelor scrise;
 - Utilizarea registrelor stilistice diferite, în funcție de contextual comunicational;
 - Folosirea instrumentelor de interpretare și analiză stilistică a diferitelor texte literare și nonliterare;
 - Aplicarea conceptelor operaționale în activitatea de interpretare a textelor;
 - Argumentarea în scris a opiniilor personale;
 - Cunoașterea și aplicarea cunoștințelor de fonetică, lexic, morfologie și sintaxă în construirea propriului mesaj;
 - Relevarea valorilor morale și estetice ale textului;
 - Actualizarea și aprofundarea cunoștințelor de limba și literatura croată maternă și metodică predării acestora;
 - Utilizarea tehnicilor de activitate intelectuală;
 - Integrarea în activitatea didactică a tipurilor diferite de lecții;
 - Utilizarea creatoare a metodelor de învățământ în cadrul predării limbii croate.

Competențe de evaluare și autoevaluare a activității didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea și a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum și a strategiilor de interevaluare.

Competențe psiho-sociale:

- selectarea și aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă și rapidă la schimbările sociale și la provocările existente;
- operarea cu metode și tehnici eficiente de cunoaștere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toți partenerii;
- identificarea și aplicarea unor metode și mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea și facilitarea procesului de socializare a acestora;
- identificarea situațiilor conflictuale într-o relație, analizarea acestora și rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influențele educaționale pozitive ale conflictului;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalități și propriului status profesional deținut.

Competențe tehnice și tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practice.

1. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBĂ ȘI LITERATURĂ CROATĂ MATERNĂ

I. Limba croată

Fonetică și fonologie

- Legile fundamentale ale foneticii limbii croate.
- Asimilarea după sonoritate și locul de formare.
- Vocalizarea vocalelor ultracurte și apariția lui *a* inconstant. Vocale mobile.
- Palatalizarea și sibilizarea consoanelor.
- Iotizarea consoanelor.
- Vocalizarea lui *v*- inițial. Transformarea lui *l* și *r* vocalic din slava comună în limba croată contemporană.
- Metateza lichidelor.

Morfologie

- Substantivul, categorii lexicale, gramaticale, morfologice. Declinarea substantivelor limbii croate. Formele cazuale și evoluțiile lor contemporane.
- Adjectivul, categorii lexicale și gramaticale. Adjective determinate și nedeterminate. Grade de comparație.
- Pronumele și categoriile de pronume în limba croată.
- Numeralul, flexiunea și categorii de numerale.
- Verbul. Moduri și timpuri verbale. Aspectul verbal.
- Adverbe, clasificare și comparație.
- Prepoziții, interjecții, conjuncții și particule.

Sintaxa

- Sintaxa propoziției și a frazei.
- Coordonare și subordonare. Categoriile de propoziții coordonate și subordonate.

II. Literatura croată

- **Genuri și specii literare**
- **Literatura populară**

- **Autori:** *Ivana Brlić-Mažuranić, Mato Lovrak, Zvonimir Balog, Grigor Vitez, Dobriša Cesarić, Ivan Kušan, Gustav Krklec, Davorin Trstenjak, Božidar Prosenjak, August Šenoa, Luko Paljetak, Nada Zidar-Bogadi, Vladimir Nazor, Drago Ivanišević, Zlata Kolarić-Kišur, Dragutin Tadijanović, Vesna Parun.*

Notă: La elaborarea subiectelor pentru partea de literatură se va avea în vedere viața și opera literară a autorului și analiza unei opere literare la alegere.

Bibliografie

1. Eugenia **Barić**, Mijo **Lončarić**, Dragica **Malić**, Slavko **Pavešić**, Mirko **Peti**, Vesna **Zelclević**, Marija **Znika**, *Hrvatska gramatika*, Zagreb, 1997.
2. Stjepan **Babić**, Božidar **Finka**, Milan **Moguš**, *Hrvatski pravopis*, ed. IV, Školska knjiga, Zagreb, 1996.
3. **Skupina autora**, *Hrvatski pravopis*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.
4. Stjepko **Težak** – Stjepan **Babić**, *Gramatika hrvatskog jezika*, ed. VII, Školska knjiga, Zagreb, 1992.
5. Mihovil **Kombol**, *Povijest hrvatske književnosti do preporoda*, ed. II, Matica hrvatska, Zagreb, 1961.
6. Miroslav **Šicel**, *Pregled novije hrvatske književnosti*, Matica hrvatska, Zagreb, 1966.
7. *Povijest hrvatske književnosti*, I – IV, Zagreb, 1978.
8. Antun **Barac**, *Hrvatska književna kritika*, Zagreb, 1960.

2. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE – METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII CROATE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA CROATĂ MATERNĂ

- Conceptul de metodică a predării limbii materne. Sistemul unitar, principiile educației integrate a limbii materne.
- Bazele psihice ale predării/învățării citirii. Pregătirea citirii, fundamentarea învățării scrisului.
- Problemele de bază ale învățării citirii. Algoritmul învățării literelor prin metoda fonetică, analitico - sintetică, procedeele învățării citirii legate.
- Lectura explicativă a textului, procedeele dezvoltării citirii cu voce tare și exprimării corecte.
- Obiectivele, procedeele analizei textului literar (epice, lirice). Metode de învățare a citirii independente.
- Învățarea sistemului de semne ale scrisului: învățarea scrierii literelor și legarea literelor.
- Metodele dezvoltării deprinderilor de scriere. Dezvoltarea simultană a scrisului și scrierii corecte.
- Dezvoltarea vorbirii, caracteristicile vorbirii copiilor, tipuri de vorbire. Conștientizarea principiilor comunicării, dezvoltarea vorbirii prin jocuri de rol.
- Obiectivele și strategiile dezvoltării vorbirii (exerciții la nivel morfologic și sintactic).
- Tipuri de lecții.
- Pregătirea cadrului didactic pentru lecție.
- Rolul materialului didactic la lecții.
- Modalități de realizare a competențelor cadru și a celor specifice prevăzute de programa școlară pentru ciclul primar (metode, activități de învățare, conținuturi).
- Proiectarea, realizarea și evaluarea lecțiilor de limbă croată maternă

Bibliografie

1. **Balboni, P.** - *Didattica dell'italiano a stranieri*, Bonacci, Roma, 1994;
2. **Balboni, Paolo E.** - *Italiano lingua maternal. Fondamenti di didattica*, UTET Università, 2006;

3. **Porcelli, Gianfranco** - *Principi di glottodidattica*, Editrice La Scuola, 2013;
4. **De Marco, Anna** (a cura di) - *Manuale di glottodidattica*, Carocci editore, 2012;
5. **Cerghit, I.** - *Perfecționarea lecției în școala modernă*, E.D.P., București, 1983;
6. **Cristea, S.** - *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău, 2002.
7. **Manja Kovačević**, *Metodičko – književno motrišta*, Školske novine, Zagreb, 1997.
8. **Karol Visinko**, *Dječja priča*, Školska knjiga, Zagreb, 2005
9. **Bognar, L.**, Štumpf, B. (1998.), Model osnovne škole. Zagreb: Udruga roditelja Korak po korak.
10. **Hentig, H.** (1997.), Humana škola, Škola mišljena na nov način. Zagreb: Educa.
11. **Gossen, D.**, Anderson, J. (1996.), Stvaranje uvjeta za kvalitetne škole. Zagreb: Alineja.
12. **Pivac, J.** (1995.), Škola u svijetu promjena. Zagreb: Institut za pedagoška istraživanja Filozofskog fakulteta.
13. **Matijević, M.** (2001.), Alternativne škole, Didaktičke i pedagoške koncepcije. Zagreb: Tipex.
14. **Neill, A. S.** (1999.), Škola Samerhill, Novi pogled na djetinjstvo. Zagreb: Sara 93.
15. **Stoll, L., Fink, D.** (2000.), Mijenjajmo naše škole, Kako unaprijediti djelotvornost i kvalitetu škola. Zagreb: Educa.

NOTĂ: Bibliografia pentru metodică de specialitate include și planurile cadru, programele școlare, precum și manualele cuprinse în catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar, în anul școlar în care se susține examenul.

3. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică și vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții
- Omografe, omofone. Accentul
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixe diminutive și augmentative
- Familia lexicală
- Dinamica vocabularului. Arhaisme. Regionalisme. Neologisme. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziție. Exprimarea unei acțiuni, stări și existențe. Funcția sintactică de predicat
- Substantivul în propoziție. Exprimarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor (prepoziția, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice
- Adjectivul în propoziție. Exprimarea însușirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziție. Funcții sintactice
- Numeralul. Exprimarea cantității și a ordinii. Funcții sintactice
- Adverbul în propoziție. Funcții sintactice. Adverbe relative
- Interjecția. Exprimarea emoțiilor și a sunetelor din natură. Funcții sintactice

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjunția și prepoziția)
- Propoziția principală/propoziția secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă

Fraza

- Propoziția regentă/elementul regent
- Tipuri de propoziții și structura lor specifică
- Expansiunea și contragerea.

II. LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri și specii literare, accesibile școlarilor mici:

1. Creația populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese și prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu*, *Prâslea cel Voinic și merele de aur*

2. Creația cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca*; Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea*; Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri*; Mihai Eminescu, *Somnoroase pășărele*; Elena Farago, *Cățelușul schiop*; Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii*; Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
 - **fabula** (Alec Donici, *Musca la arat*; Grigore Alexandrescu, *Câinele și cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierile și furnica*)

- **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)
- **în proză:**
 - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*)
 - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul*; Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)
 - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*)
 - **basmul cult** (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor*; Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă*; Frații Grimm, *Cenușăreasa*)
 - **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift – *Călătoriile lui Gulliver*)

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite...*)

BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. Limba română

1. *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ediția a II-a revăzută și adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, București
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice și aplicații*, Editura Universității Transilvania din Brașov
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală)
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București
5. <https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf>
6. <https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/>

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (<https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/>)
5. ****Limba Română*, revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)
6. ****Manualele și programele școlare pentru învățământul primar/ Comunicare în limba română/ Limba și literatura română, în vigoare în anul școlar în care se susține examenul*
7. www.enciclopediavirtuala.ro
8. <http://ro.literaryframework.eu/>
9. www.romanianvoice.com/poezii/
10. www.cartiaudio.eu
11. www.biblior.net

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/ COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități
- Influența fenomenelor de transfer și de interferență asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Metode și procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferențiere, individualizare; învățarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități în învățământul primar*

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare – clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea și dezvoltarea competențelor de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
 - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
 - Textul liric (strofa, versul);
 - Textul nonliterar;
 - Textul funcțional.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
 - Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a – a IV-a;

- Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele a II-a – a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare – a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba și literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităților)*, Editura Universității Lucian Blaga, Sibiu
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău
3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii și literaturii române pentru învățământul primar*, Editura Art, București
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare*, Editura Nomina
6. Tóдор Erika Mária, (2020), *Predarea-învățarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate)*. Scientia, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită și îmbogățită)
7. <http://educatiaccontinua.edu.ro/repere-metodologice.html>

5. MATEMATICĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noțiunea de mulțime: element, apartenență, reprezentarea mulțimilor
- Relația de incluziune, egalitatea între mulțimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operații cu mulțimi: Reuniunea. Intersecția. Diferența. Complementara unei mulțimi. Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi
- Relația de echipotență; cardinalul unei mulțimi

2. Mulțimi de numere

Mulțimea numerelor naturale (N); mulțimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale

- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numerație: sistem pozițional (scrierea în baza 10) și sistem nepozițional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți, înmulțirea și împărțirea - proprietăți, teorema împărțirii cu rest; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural, reguli de calcul cu puteri
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Frații ordinare: fracții subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracții echivalente
- Compararea fracțiilor. Introducerea și scoaterea întregilor dintr-o fracție. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaște o fracție din el
- Frații zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracții zecimale în fracție ordinară
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operații cu numere raționale: adunarea, scăderea, înmulțirea și împărțirea fracțiilor ordinare; adunarea și scăderea fracțiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulțirea și împărțirea fracțiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritm de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuații, inecuații și sisteme de ecuații

- Ecuații de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuații de acest tip
- Inecuații de gradul I, cu coeficienți numere întregi

- Sisteme de două ecuații liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituției, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale prin tabele, diagrame și grafice

5. Unități de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi:** definiție, notații, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane:**

Triunghiul

- Definiție, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)
- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
- Criteriile de congruență a triunghiurilor
- Proprietăți ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral
- Triunghiul dreptunghic: proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei, teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul, proprietăți; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăți; trapezul, clasificare, proprietăți, linia mijlocie în trapez
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

Cercul: construcție, elemente

Corpuri geometrice: paralelipiped, cub, piramidă, cilindru, con, sferă (recunoaștere, elemente componente, construcție); arie și volum: paralelipiped, cub, piramidă

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învățători*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
2. Magdaș, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea inițială și continuă a profesorilor pentru învățământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
3. Roșu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învățământul primar*, Ediția a 2-a, revizuită, București, Editura Aramis.
4. Roșu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecționarea învățătorilor*, București, Editura All.
5. *Manualele de matematică pentru clasele a IV-a – a VIII-a* valabile în anul școlar în care se susține concursul.

6. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ / MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ / MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplina Matematică și explorarea mediului / Matematică

- Relația interdeterminativă competențe generale - competențe specifice - conținuturi

II. Proiectarea pedagogică a activităților instructiv-educative la disciplina Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar

a) Etapele proiectării pedagogice: definirea obiectivelor și a sistemului de referință spațio-temporal: determinarea conținuturilor; stabilirea strategiei optime de acțiune; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare continuă și formativă

b) Planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției

III. Lecția de Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar

- Lecția - modalitate fundamentală de organizare a activității didactice
- Forme de organizare a colectivului de elevi
- Strategii de diferențiere, individualizare
- Metode de instruire: caracteristici, utilizare în activitățile didactice: lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, centrate pe elev
- Mijloace didactice și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică
- Evaluarea didactică la disciplina *Matematică și explorarea mediului / Matematică*; forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și a progresului școlar; metode tradiționale și metode alternative de evaluare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță
- Abordări intra- și interdisciplinare în lecția de *Matematică și explorarea mediului / Matematică* în învățământul primar

IV. Aspecte metodologice privind curriculumul de Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar

- Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural
- Metodologii specifice disciplinei Matematică și explorarea mediului / Matematică
- Metodologia formării conceptului de număr
- Metodologia didactică specifică predării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea cu rest 0 și cu rest diferit de 0)
- Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și utilizării parantezelor
- Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor cu fracții
- Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp, valoare
- Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie
- Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică; noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a

problemelor de matematică: metoda figurativă; metoda comparației; metoda mersului invers; metoda reducerii la unitate

V. Caracterul practic-aplicativ al matematicii; contexte de aplicare (explorare, investigare, aproximare, comparare, măsurare, experimentare).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ / MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

1. Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
2. Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica și logica pentru școlari*, București, Editura Corint.
3. Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț, I., Pânișoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iași, Editura Polirom.
4. Cerghit, I., 2006, *Metode de învățământ*, Iași, Editura Polirom.
5. Crețu, C., 1998, Iași, *Curriculum diferențiat și personalizat*, Editura Polirom.
6. Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
7. Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
8. Jinga, I., Negreț, I., 1999, *Învățarea eficientă*, București, Editura Aldiri.
9. Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanței școlare*, București, Editura Adelfin.
10. Magdaș, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar - actualitate și perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
11. Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
12. Neacșu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
13. Neacșu, I., 1999, *Instruire și învățare*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
14. Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităților matematice și a aritmeticii pentru institutori/profesorii din învățământul primar și preșcolar*, Brașov, Editura Universității „Transilvania” Brașov.
15. Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învățământul primar*, Iași, Editura Polirom.
16. Roșu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învățământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
17. Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru”.
18. Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.
19. <http://www.bp-soroca.md/pdf/matematica%20in%20clasele%20primare.pdf>.
20. <https://didaktika.files.wordpress.com/2008/05/modul-recuperarea-ramanerii-in-urma-la-matematica.pdf>.
21. *** Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, *Program de formare continuă de tip „blended learning” pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECTS)*, suport de curs, 2012.
22. *** Ghid de evaluare pentru învățământul primar, SNEE, București, 1999.
23. *** *Programe școlare pentru învățământul primar - Matematică și explorarea mediului/ Matematică*, în vigoare în anul școlar în care se susține concursul.

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. Finalitățile educației

- a) Definirea și analiza operațională a conceptelor: *finalitate, ideal, scop, obiective, competențe*
- b) Taxonomia finalităților. Criterii și sisteme de referință: macro-micro (finalități de sistem – finalități de proces); grad de generalitate; dimensiunea personalității; temporalitate; măsurabilitate

2. Probleme teoretice și practice ale curriculumului

- a) Analiza conceptelor: curriculum, arie curriculară, conținut al învățământului, situație de învățare, curriculum centrat pe competențe
- b) Tipuri de curriculum: core curriculum (de bază, trunchi comun) - curriculum la decizia școlii; obligatoriu - opțional; formal - nonformal; național-local.
- c) Orientări și practici noi în organizarea curriculumului: interdisciplinaritate, organizare modulară, organizare de tip integrat, curriculum diferențiat și personalizat.
- d) Produsele curriculare: planul-cadru, programele școlare, manualele, materialele-suport (ghiduri, portofolii, culegeri, manualul profesorului, suporturi multimedia, soft-uri educaționale etc.).

3. Procesul de învățământ - sistem și funcționalitate

- a) Procesul de învățământ: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici, procesualitate internă, modele explicativ-interpretative; Procesul de învățământ ca interacțiune dinamică între predare, învățare și evaluare
- b) Condiții și factori de creștere a eficienței procesului de învățământ. Organizarea activității didactice la nivelul clasei, inclusiv în regimul simultan și în mediul virtual

4. Proiectarea didactică

- a) Definirea și operaționalizarea conceptului
- b) Niveluri ale proiectării didactice
- c) Caracteristicile proiectării didactice la nivel micropedagogic (planificarea calendaristică, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției/activității)
- d) Instrumente de proiectare didactică.

5. Strategiile didactice

- a) Delimitări conceptuale, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace didactice), taxonomii
- b) Metodologia didactică. Metodele didactice: definiții, clasificări, descrieri, exemplificări. Metodologia activizantă – valențe formative
- c) Mijloacele de învățământ: definiție, clasificare, integrare în activitatea didactică. Noile Tehnologii de Informare și Comunicare (NTIC) și posibilități de utilizare a lor în cadrul procesului de învățământ.

6. Predarea. Orientări contemporane în teoria și practica predării

- a) Conceptul de predare; predarea ca activitate de organizare și conducere a situațiilor de învățare
- b) Strategii și stiluri de predare. Relațiile între predare, învățare și evaluare; rolul feed-back-ului în optimizarea predării
- c) Evaluarea/autoevaluarea comportamentului didactic al învățătorului/institutorului/profesorului pentru învățământul primar

7. Învățarea școlară. Orientări contemporane în teoria și practica învățării școlare

- a) Conceptele de învățare în sens larg și de învățare școlară. Forme, tipuri și niveluri de învățare
- b) Orientări principale în teoriile contemporane ale învățării și relevanța lor pentru instruirea școlară

- c) Condițiile interne și externe ale învățării școlare eficiente. Interdependența dintre condițiile interne și externe ale învățării. Valorificare și optimizare.

8. Instruirea. Teorie, metodologie

- a) Delimitări conceptuale: *învățare – instruire - formare, metodologie, metodă, procedeu, mijloc didactic*
- b) Sistemul metodelor de învățământ: tradiționale și moderne
- c) Forme de organizare a instruirii: frontal, grupal, individual

8. Evaluarea în procesul de învățământ și educație

- a) Definirea și analiza conceptului de *evaluare didactică*. Operațiile evaluării (măsurarea-aprecierea-decizia)
- b) Forme / tipuri de evaluare didactică: inițială, continuă /formativă, finală/sumativă
- c) Metode de evaluare tradiționale și alternative. Instrumente de evaluare
- d) Tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, avantaje și dezavantaje /limite în utilizare)

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. Albușescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitiv și gradul didactic II*, București, Editura Didactica Publishing House.
2. Albușescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitiv și gradul didactic II*, București, Editura Didactica Publishing House.
3. Bocoș, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
4. Bocoș, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești, Editura Paralela 45.
5. Bocoș, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria și metodologia instruirii și Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești, Editura Paralela 45.
6. Catalano, H., 2018, *Procesul de învățământ: direcții epistemice, pragmatice și experiențiale*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
7. Cerghit, I., Neacșu, I., Pânișoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iași, Editura Polirom.
8. Ciolan, L., 2008, *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iași, Editura Polirom.
9. Cristea, S., 1998, *Dicționar de termeni pedagogici*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
10. Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iași, Editura Polirom.
11. Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
12. Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
13. Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
14. Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
15. Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
16. Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.

17. Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
18. Cucos, C., 1996, *Finalitățile educației, în Pedagogie*, Iași, Ed. Polirom.
19. Cucos, C., 2000, *Pedagogie generală*, Iași, Ed. Polirom.
20. Ionescu, M., Bocoș, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Pitești, Ed. Paralela 45.
21. Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
22. Iucu, R.B., 1999, *Managementul clasei de elevi*, București, Editura „D. Bolintineanu”.
23. Iucu R. B., Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie*, București, Credis, Editura Universității din București.
24. Jinga, I., Negreț, I., 1999, *Învățarea eficientă*, București, Editura Aldin.
25. Manolescu, M., 2005, *Evaluarea școlară: metode, tehnici, instrumente*, București, Editura Meteor Press.
26. Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
27. Neacșu, I., 1990, *Metode și tehnici moderne de învățare eficientă*, București, Editura Militară.
28. Neacșu, I., 1999, *Instruire și învățare*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
29. Neacșu, I., 2015, *Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes*, Iași, Editura Polirom.
30. Negreț, D.I., 2008, *Teoria generală a curriculumului educațional*, Iași, Editura Polirom.
31. Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
32. Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
33. Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
34. Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*, Iași, Editura Polirom.
35. Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Iași, Editura Polirom.
36. Stanciu, M., 1999, *Reforma conținuturilor învățământului. Cadru metodologic*, Iași, Editura Polirom.
37. Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă și examenele*, București, Editura Prognosis.
38. Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, București, Editura Humanitas Educational.
39. Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educațională. Inovații și perspective*, București, Editura Humanitas.
40. *** *Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)*, MEN – CNCEÎP, București, 2008
41. <https://www.edu.ro/sites/default/files/Comunicare%20COM%20referitoare%20la%20dezvoltarea%20scolilor%20%202017.pdf>.
42. www.edu.ro.